

Рекомендації для керівників дискусій

Вступ

Проведення дискусії в малій групі – це насущна потреба тренера. Ми впевнені, що студенти через дискусію засвоюють матеріал краще і глибше, аніж через лекцію. Лекція пасивна, студенти сидять і слухають. А дискусія активна. Студенти мають думати, брати участь і мають вербалізувати свої думки. Ми рекомендуємо вам перечитувати цю лекцію щотижня протягом першого місяця; потім прочитувати її раз на місяць протягом наступних чотирьох місяців; протягом наступного року перечитувати її раз на три місяці і надалі переглядати її раз на рік. Я сам так робив, і це мені дійсно допомагало.

I. Функції лідера

Основна відповідальність лідера дискусії – **ставити хороші запитання**. Лідер не повинен проводити мінілекції або висловлювати власні погляди на тему, що вивчається. У нас усіх є спокуса так зробити, «Знаєте, що я думаю...» – і ми хочемо всім розповісти, що ми думаємо. Чомусь ми вважаємо, що наша думка трохи важливіша за думку іншої людини. Або студент дає коротку відповідь, а ви потім видаєте п'ятихвилинну проповідь.

Лідер дискусії запитує, перепитує, формулюючи запитання відповідно до потреб групи в процесі навчання. Лідер може робити обмежені зауваження, але намагайтеся не виголошувати промови. Репліки лідера не повинні бути з наміром погодитися чи не погодитися або додати свою думку. Його репліки повинні показувати учасникам, що він зацікавлено слухає, щоб почути більше, або прагне зрозуміти сказане. Лідер – це каталізатор, який повинен відійти на задній план, коли група може рухатися без нього. Отже, ви починаєте дискусію або можете змінити тему, але коли люди дійсно говорять, ви просто дозволяєте їм говорити, і все, що вам потрібно зробити, це просто запитувати: «А що ви думаєте про це?» – того, хто не бере участі в обговоренні. Вся ідея полягає в тому, що ви – водій. Група – це двигун. Вони виконують всю роботу, але ви керуєте нею так, щоб наприкінці заняття ви прибули до місця призначення.

Лідер не повинен говорити більше 20% часу, а чим менше, тим краще. Деякі хороші лідери можуть поставити одне гарне запитання, головне запитання на цілу годину. І після цього вони можуть сказати: «І що ще?» Усі думають, досліджують і навчаються. Лідер не повинен боятися тиші. Думаю, це єдине, чого я боявся у житті. Якщо ніхто не говорить, то я хочу говорити.

A. Ініціатива

Лідер знає тему. Він знає, що він хоче, щоб його студенти засвоїли на цьому занятті. Він знає, як дістатися від точки А до точки Я. Тож він починає. Якщо ви попросите почати студента, ви можете піти хибним шляхом. У лідера має бути гарне запитання, і одним стрибком ви опиняєтеся в центрі уроку. Лідер знає, що групі потрібно навчитися на цьому занятті.

1. Керівництво перехідним процесом

У перехідному процесі лідер плавно переводить дискусію з однієї теми на іншу. Протягом заняття потрібно зробити кілька таких переходів. Для початку він допомагає людям перейти від думок про те, де вони були в цей день і про домашні проблеми, до того, що вони готували. Він може зробити це за допомогою відповідного запитання, заснованого на деяких фактичних частинах уроку. Коли вони думають про це, то він може перевести їх далі до якихось глибших елементів. А потім далі до застосування. Але щоразу він повинен вести групу, спланувавши, наскільки важливою є та чи інша тема і скільки часу, на його думку, вони повинні витратити на цю частину уроку.

2. Запитувати

Це основне завдання лідера. _____ хороші запитання. Якщо ви не вивчали і не переглядали урок, ви не зможете ставити хороші запитання. Навіть якщо ви викладали цей урок

уже багато разів, обов'язково перегляньте цей урок знову і продумайте, як найкраще передати його саме цій групі студентів.

3. Початок роботи

Хороший лідер планує, як він хоче почати урок, як він хоче залучити студентів до обговорення. Це єдиний момент, коли він має говорити, але коротко, щоб спонукати студентів почати думати в потрібному напрямку.

Б. Введення інформації

Лідер може надати додаткову інформацію, яка допоможе студентам зрозуміти. Книги не охоплюють все, і тому **хороший тренер дає деяку додаткову інформацію**. Для чого це робиться?

1. Щоб стимулювати групу до роздумів

Якщо ви проводите заняття курсу «Огляд Старого Заповіту», це хороша можливість, щоб подати історичну довідку, якої немає в уроках. Поясніть, яким був світ у той час, яку культуру мали єгиптяни і як навчання Мойсея вплинуло на його лідерство.

2. Щоб пояснити

Під час обговорення життя Мойсея ви можете детально розповісти про різні критичні моменти в його житті, щоб пояснити, чому його так шанують у Святому Письмі. Іноді під час обговорення якийсь момент потребує додаткового роз'яснення, щоб підкреслити або зрозуміти його, а студенти не мають знань або досвіду, щоб надати це роз'яснення.

3. Щоб надати ресурси

Лідер міг зібрати власні ресурси – коментарі, або біблійний словник, або ж інші книги за цією темою. Він може надати ці ресурси студентам або попросити когось із них прочитати розділ перед уроком і підготувати за ним доповідь. Або якщо він вважає цю інформацію дійсно цінною, він може зробити копії якогось матеріалу, але лише якщо це зробить урок зрозумілішим та більш змістовним для студентів. А не тільки щоб надати більше фактів, які, по суті, є дріб'язковими.

4. Для зв'язування

Зв'язування – це те, що ви робите, коли ремонтуєте ланцюг. Хтось коли-небудь ремонтував велосипедні ланцюги? У вас є дві ланки, і ви їх з'єднуєте. Наприклад, вона щось каже і він щось каже, а ніхто не розуміє: «Що? Вони суперечать одне одному». І лідер говорить: «Те, що вона сказала, цікаво. І цікаво, що він це сказав. Знаєте, якщо ви трохи більше поміркуєте над Біблією, то побачите, що ці дві речі поєднуються, навіть якщо вони виглядають як протилежності. У всього є дві сторони». І тоді всім стає зрозуміліше. І ви продовжуєте: «Що ви про це думаєте?» І тепер у студентів багато думок, тому що лідер зв'язав ці дві ідеї.

5. Для розважання

Коли група обговорює питання, добре виділити час, щоб «порозважати» з ними над тим, що вони говорили. Це допоможе лідеру бути впевненим, що всі стежать за ходом дискусії. Іноді це звучить по-іншому, коли хтось інший говорить, і може наштовхнути на нові ідеї або допомогти людям завершити свої роздуми, не збиваючись на манівці.

В. Упорядкування

1. Постановка та підтримка цілей; наявність порядку денного

Лідер повинен переконатися, що він ретельно вивчив цілі поточного заняття і додав до них ті, які, на його думку, є важливими, або вирішив, чи збирається він розглядати всі з них. Потім він повинен _____, скільки часу буде витрачено на досягнення мети. Якщо ви їдете до Києва, і вже пізно ввечері ви приїжджаєте до Житомира... «О, чудово. Ми проїхали довгий шлях, але не потрапили до Києва». Наступного тижня вам все одно потрібно їхати до Києва, а насправді план на наступний тиждень був їхати аж до Криму! Ніхто так не планує свої подорожі, і це так само неефективно, коли ви намагаєтеся вести урок. Отже, ідея полягає в тому, щоб спробувати закінчити урок, досягти мети. Лідер повинен чітко знати, як довго триватиме зустріч і як найефективніше використати цей час.

2. Дотримуватися курсу

Люди дуже швидко відволікаються, тому що у них є власні сфери інтересів і свої власні проблеми. Хороший лідер допомагає групі рухатися в правильному напрямку постійно, з якомога меншими відволіканнями. До Києва є багато шляхів, проте якщо їхати основною трасою, це найшвидший, найпростіший і найлегший спосіб. Інші шляхи можуть бути цікаві, але деякі з них так і не доводять до Києва! Не дозволяйте групі відволікатися.

3. Повертати поставлені запитання до групи

Зараз я читаю лекцію. Якщо у когось є запитання, я на нього відповім, але в дискусії я так не роблю. В дискусії я скажу: «Дякую, це гарне запитання. Я радий, що ви це запитали. Що б ви запропонували йому?» І я повертаю ці запитання до студентів. Одна з головних переваг дискусій полягає в тому, що тихі миряни перетворюються на людей, які можуть говорити про духовні речі. Під час дискусії студенти вчаться говорити, і саме цього ми хочемо. Ми хочемо, щоб сотні, тисячі віруючих знали, як говорити про Ісуса.

4. Ставити під сумнів хибні висновки

Коли лідер бачить, що група робить неправильні висновки, він повинен повернути її на правильний шлях. Ви можете запитати, як цей висновок узгоджується з текстом або зі Святим Писанням. Можливо, вам потрібно додати чи нагадати якусь інформацію і запитати, як це впливає на щойно зроблений висновок. Спробуйте повернути їх назад, не кажучи прямо: «Ви абсолютно не праві. Як ви могли навіть подумати таке?» Це заблокує їхню здатність міркувати і робити правильні висновки. Візьміть їх за руку і ведіть крок за кроком, якщо потрібно, але заохочуйте до участі.

5. Підбиття підсумків

Наприкінці зустрічі потрібно, щоб лідер підбив підсумки обговорення: «Гаразд, ми дізналися з Біблії ці три основні пункти. Потім протягом уроку ми побачили, як це було корисно для нас у такий і такий спосіб. І наприкінці Ігор сказав, що було б добре це застосувати у такий чи такий спосіб. Це те, що ми хочемо запам'ятати і, повернувшись додому, діяти відповідно до цього».

Г. Створення атмосфери

Лідер повинен подбати про те, щоб атмосфера під час уроку була заохочувальною, позитивною і доброзичливою. Ви хочете, щоб студенти могли відчувати себе вільно і брати повноцінну участь у роботі, щоб вони знали, що можуть робити помилки або навіть визнавати особисті невдачі без осуду і пліток. Ось деякі зі сфер, які забезпечать гарну атмосферу:

1. Слухати з розумінням

Вам потрібно _____ безпосередньо на людях і впевнитися, що ви розумієте, що вони намагаються сказати. Якщо ви не впевнені, що розумієте людину, запитуйте її, щоб вона розповіла більше. Люди дуже швидко розуміють, чи ви їх слухаєте і розумієте, чи просто думаєте про наступне запитання або про те, що ви будете робити після заняття.

2. З повагою ставитись до участі

«Дякую!» «Цікава думка!» «Я радий, що ви це сказали». «Ви, напевно, багато про це думали». Існують різні способи дати людині зрозуміти, що ви її цінуєте і поважаєте. До кожної ідеї потрібно ставитися серйозно і знаходити те, від чого можна відштовхуватися.

3. Зняття напруги

Люди можуть інтенсивно концентруватися лише протягом певного періоду часу. Добре розповісти веселу історію або пожартувати, коли ви закінчили особливо напружену роботу, або навіть на мить зупинитися посеред неї. А може, потрібно просто зробити невелику перерву, щоб люди могли розім'яти ноги, посміятися і невимушено поспілкуватися.

4. Підтримка і заохочення

«О, я радий це чути». «Можна більше про це почути?» «Чи може хтось щось додати?» «Можете пояснити трохи глибше?» «Ви справді старанно це вивчили». Існує багато коментарів, які допоможуть людям вільно висловлювати свої думки та ідеї.

5. Робота з надмірно напористими

Зазвичай є студент, який дуже сором'язливий, і, як правило, є студент, який хоче говорити. Напористий студент часто хоче говорити першим або хоче сказати останнє слово. Отже, один із способів впоратися з цим – називати людей на ім'я: «Симеоне, що ви думаєте про це?» «Так, я знаю, що ви готові, Іване, але я хочу почути Володю». «Гаразд, я вислухав двох людей, тепер я хочу почути Володимира, перш ніж ми почуємо Івана». І ось з'являється Іван, напористий студент. І ви говорите: «Добре, Іване, щойно ми почули декілька думок. Дуже коротко, будь ласка, поділіться тим, що, на вашу думку, все ще може бути важливим». Ви розумієте ідею?

6. Заохочення до вираження особистих відчуттів

Лідер повинен допомогти студентам поділитися не лише фактами чи думками про прочитане, але й тим, що вони відчувають. Вони ніколи не повинні почуватися приниженими через свої відчуття. Відчуття самі по собі не є правильними або неправильними. Вони є вказівниками напрямку, в якому рухається людина. Тому запитуйте про їхні особисті відчуття.

7. Гармонізація та інтеграція емоцій

«Я бачу, що деякі з вас мають дуже різні почуття з цього приводу. Нам просто потрібно пам'ятати, що Бог створив нас різними, і ми вирости по-різному духовно, і іноді одній людині потрібен один час, щоб чогось навчитися, а іншій, яка має інший досвід, потрібно більше часу, щоб навчитися. Тож це нормально, не засмучуйтеся через це. Ви не завжди повинні погоджуватися». І так ви працюєте над гармонізацією та інтеграцією їхніх емоцій, щоб люди могли навчитися приймати одне одного і залишатися єдиною групою, навіть якщо вони не бачать все в однаковому світлі.

8. Знати ім'я кожного

Це дуже важливо! Вам потрібен час, щоб _____, _____ імена людей. Коли ви говорите з ними, завжди використовуйте їхні імена. Якщо ви це робитимете з самого початку, вам не буде соромно, коли ви забудете чиєсь ім'я, адже ви тільки їх вчите. Коли ви зосереджуєтеся на людині і на тому, що ви дізнаєтеся про неї, то стає легко пов'язати її ім'я з тим, що ви дізналися про неї. І це робить його дуже особистим та індивідуальним. Ваша мета – мати особистий вплив на кожне життя. Якщо ви не знаєте їхніх імен, ви не зможете молитися за кожного з них.

9. Запам'ятовувати, що сказала людина і що відчувася

Можливо, дискусія триває вже цілу годину, і вам все одно потрібно пам'ятати, хто що сказав і наскільки сильно він до цього ставився. Часто я маю з собою аркуш паперу, на якому пишу ініціали кожного студента, і коли мені потрібно щось запам'ятати, я просто роблю невеличку позначку біля його ініціалів. Пізніше це допомагає мені пригадати деталі, які можуть бути корисними у роботі з людьми.

10. Залучення максимальної кількості учасників

Коли я був керівником недільної школи, щонеділі вчителі повинні були давати мені невеликий аналіз роботи. Там було запитання: «Чи всі учні були зацікавлені в уроці?». Вчителі сказали: «Питання має звучати так: чи більшість учнів були зацікавлені в уроці». А я відповів: «Ні, **кожен** учень». Тому що якщо у вас є вісімнадцять студентів і десять з них зацікавлені, то це означає, що у вас є більшість. Але якщо у вас є дев'яносто дев'ять зацікавлених, а один не зацікавлений, тоді ви повинні піти вночі на пагорби і гори та знайти це загублене ягня. Ви чули цю історію раніше? Тож я не запитував: «Всі були зацікавлені?» Я запитував: «Двоє не були зацікавлені. Чому?» Ви розумієте? Тому для вас, як лідера дискусійної групи, недостатньо, якщо лише половина ваших студентів бере участь у дискусії. Так чи інакше, за все заняття кожен студент повинен був щось сказати два-три рази. Тому коли у вашій групі шістнадцять людей, це практично неможливо. Ідеальна кількість студентів у групі шість-вісім людей.

11. Заохочення поглядів меншості

Часто через погляди меншості ви можете побачити нові ідеї. Уникайте пастки просто говорити про загальний погляд або думку про щось. Коли студенти просто повторюють загальноприйняті думки, це не спонукає їх до роздумів. Заохочуйте студентів, які мислять під іншим кутом або які кидають виклик загальноприйнятій думці. Не придушуйте їх. Дайте час для позитивної взаємодії.

Д. Прийняття рішень

1. *Вирішення суперечностей*

Вирішення суперечностей у вашій групі не означає, що всі повинні з усім погоджуватися. Іноді це означає, що ви повинні допомогти їм побачити, що у питання є не одна сторона. Наприклад, у нашій сім'ї я часто кажу: «Це помаранчевий». Моя дружина каже: «Ні, це жовтий». Я кажу: «Це помаранчевий». Але ми маємо на увазі один і той же колір. Можливо, вам доведеться навести деякі відповідні біблійні істини, які допоможуть пролити більше світла на сферу розбіжностей.

2. *Визнання та прийняття*

У Біблії є багато речей, які ми не розуміємо. Більшість людей хотіли б зрозуміти Бога. «Якщо я зрозумію, то я зроблю це, тоді я буду слухатися». Бог каже: «Ні, ні, ні, ні. Я такий великий, і ти такий маленький, що ніколи не зрозумієш мене повністю». Тож часто в нашому неповному розумінні ми придумуємо відмінності. П'ять людей у кімнаті не роблять все абсолютно однаково, так само ми по-різному розуміємо щось. Деякі частини Біблії написані з Божої точки зору, а деякі частини написані з людської точки зору. Отже, є конфлікти. У Біблії є речі, які ми не розуміємо або з якими не погодимося, але ви все одно хороший християнин, можливо, навіть кращий від мене. Тому не засмучуйтеся, якщо виникають конфлікти, і не намагайтеся приховувати їх або наполягати на тому, щоб усі погодилися з однією відповіддю. Дозвольте студентам аргументувати свою точку зору, але не в гарячій, гнівній суперечці, а пояснити, чому вони прийшли до певної відповіді і чому вони не згодні з іншим студентом або з вами.

3. *Пошук консенсусу там, де це необхідно*

Є певні моменти, з якими ми хотіли б, щоб більшість людей погодилися. Наприклад, я чув про одну книгу, в якій говорилося: «Ми не повинні молитися молитвою "Отче наш", тому що це частина Старого Завіту, і ми не повинні її використовувати». Так, технічно вона є частиною Старого Завіту. Ісус жив у Старому чи Новому Завіті? Принаймні до Його смерті та воскресіння це було частиною Старого Завіту, і дехто тут припускає, що Новий Завіт справді почався в день П'ятдесятниці. Гаразд, але для мене це не причина, чому я не можу молитися Господньою молитвою. І тому, коли люди починають говорити: «Не роби цього», тоді я починаю бачити деякі проблеми. У подібних питаннях допоможіть групі проаналізувати, якими є справжні причини. Які принципи в цьому задіяні. Лідер може хотіти досягти згоди в групі, загального консенсусу, наскільки це можливо, особливо якщо мова йде про доктринальне питання.

4. *Допомога у прийнятті індивідуальних рішень*

«Тепер, коли ми дійсно вивчили уроки "Підготовка учнів", хто з вас готовий розпочати малу групу з "Основ християнського життя"?» І деякі студенти скажуть: «Я готовий», але деякі не готові. І ви допомагаєте їм прийняти рішення бути залученими, брати участь. Ви можете цього не робити перед усією групою. Ви не можете сказати: «Гаразд, давайте зробимо це», але ви можете поговорити з окремими людьми після зустрічі. Або ви можете просто сказати: «Гаразд, я бачу, що майже всі ви готові це робити. І один-два з вас все ще думають про це. Хочу вас заохотити також долучитися до цього. Це принесе неймовірні зміни у ваше життя, навіть якщо зараз це здається вам складним». Бачите, так ви допомагаєте їм прийняти рішення. «Всі хочуть, крім мене? Думаю, я теж хочу». Це завдання лідера. Він допомагає студентам приймати рішення, які принесуть духовне зростання у їхнє життя.

II. Вказівки щодо питань для обговорення

Дискусійне питання має дати учням можливість дослідити тему, відповіді на неї та можливий діапазон відповідей. Це має бути обговорення, а не вікторина. Студенти не повинні витрачати час на пошук відповідей, про які думав лідер; радше вони повинні шукати їх у своєму розумі. Студенти не повинні думати: «Чого хоче тренер? Про що він думає?» Вони мають зрозуміти і дослідити власний розум. Не використовуйте підступні запитання. Вони знищують вашу основу довіри. На погані запитання є прості відповіді. Наприклад, якщо ви запитаете: «Яким царем був цар Саул?». Всі скажуть: «Поганим». Гаразд, але чого ви навчилися? Що відбулося? Це привело до дискусії? Не схоже.

А. Запитання мають три основні функції в обговоренні:

1. Вони починають дискусію

І вони повинні бути провокаційними або представляти різні точки зору: «Аристотель вважав, що..., Мартін Лютер вважав, що..., Джон Веслі вважав, що..., а що ви думаєте?» або «Що б ви зробили, якби хтось сказав: "Я не вірю в Біблію. Доведіть, що це правда"». Ви хочете, щоб процес мислення почався з якогось виклику для розуму студента.

2. Вони перенаправляють дискусію, _____ суть або пропонують нове бачення теми

Іншими словами, ви використовуєте їх, щоб спрямувати навчання студента в потрібне русло, акцентувати увагу або підказати нову думку. «Гаразд, ми щойно говорили про Бога Отця, але як ви бачите роль Святого Духа в цій ситуації?» Ви перевели групу в нову сферу обговорення.

3. Вони підтримують учасника та заохочують його до саморозкриття

Запитання повинні зацікавлювати студента і допомагати йому переоцінити свої погляди, переконання чи спосіб життя. «Як ви думаєте, чому ви так почуваетесь?» «Як, на вашу думку, це може вплинути на ваше життя?» «Якби ви справді повірили в це, як ви думаєте, чи змінило б це вас? Як?»

Б. Не всі теми підходять для обговорення в групі

Як їх відрізнити? Поставте собі такі запитання, щоб вирішити, чи може тема стати основою для групової дискусії:

1. Чи визнають учасники тему важливою і пов'язаною зі справою християнського життя?

2. Чи можна її сформулювати у вигляді запитання, на яке не можна відповісти «так» чи «ні»?

Вам потрібно щось, що може розпочати дискусію, а це важко зробити за допомогою запитань «так» і «ні», якщо тільки у вас не дуже затята група!

3. Чи є тема достатньо вузькою за обсягом, щоб сприяти сфокусованому дослідженню і перешкоджати широким абстрактним узагальненням?

Наприклад, які основні елементи, що були притаманні ключовим мужам віри в Біблії? Ця тема дуже широка, тому ви отримаєте лише якісь загальні ідеї про віру. Проте коли я запитаю: «Ігорю, як Даниїл показав, що він був мужем віри?» Бачите, все враз стає дуже конкретним і сфокусованим. Він може навести кілька прикладів, і я можу сказати: «Симеоне, а що ви думаєте?», він відповідає, а для інших це спонукання до роздумів.

Теми в основному зосереджені або на досвіді, або на предметі. Теми, зосереджені на предметі, є менш складними для недосвідчених груп. Якщо ви скажете: «Давайте перерахуємо й обговоримо деякі характеристики Бога». Ви можете робити це протягом усього заняття, і вони підуть додому, почуваячись добре, але це не торкнеться їх безпосередньо. А теми, зосереджені на досвіді, дають більш особисте залучення та відкриття. «Іване, чи вірите ви в доброту Бога? Звідки ви знаєте, що Він добрий?» І враз тема стає дуже особистою.

В. П'ять різних типів запитань

У книзі «Дискусія в групі як метод навчання» описано п'ять типів запитань, які я хочу навести тут.

1. Факт

«Що говориться у п'ятому вірші?» Це запитання типу вікторини.

2. Значення

«Що мав на увазі Ісус, коли сказав ...?» Це запитання потребує інтерпретації. «Я думаю, Він сказав...» «Ні, я вважаю, Він говорив...» «Я не згоден. Думаю, Він мав на увазі...» Це потребує інтерпретації.

3. Конкретизація

«Якби ви йшли дорогою і побачили цигана, який лежить у канаві побитий і стікає кров'ю, що б ви зробили? Як ви гадаєте, чи саме про це говорив Ісус у притчі про доброго самарянина?» Вам потрібно придумати кілька реальних життєвих ситуацій, з якими студенти могли б асоціювати цю притчу.

4. Баланс

Запитання, що потребують _____ в єдине ціле. Вони допомагають навчанню стати частиною або вписатися у щось, можливо, у ваше віровчення, або у вашу філософію, або у ваш сімейний спосіб життя, або у те, як ви проводите свій вільний час. Наприклад: «Це ваше світобачення?» Отож, ви прочитали щось у Біблії. Приклад у Посланні до Филип'ян говориться: «Завжди моліться» або «Завжди радійте». «Це ваше світобачення? Ви особисто вірите і практикуєте це?» Або: «Як ви робите на практиці?» «Якби вам потрібно було допомогти новонаверненому це робити, що б ви йому порадили практикувати?»

У вас вже є певні ідеї, філософія, спосіб життя та звички, і тепер ви дізнаєтесь щось нове. Ми повинні привнести баланс у наше життя, впроваджуючи те, чого ми навчилися, у наше мислення та дії. Це справжнє? Чи справді так говорить Біблія? Чи реально це для нас сьогодні? Якщо я вирішую: «Так, це те, що говорить Біблія і це на сьогодні», то як я збираюся впровадити це у своє життя? Наприклад, я щойно дізнався про біблійну десятину і раніше не сплачував її. Я щойно одружився, і ми винні нашим родичам п'ятсот доларів, тож якщо я скажу дружині, що ми будемо давати десятину, вона скаже мені: «Бувай». Важливо порушувати ці питання, тому що якщо ми будемо постійно вчитися, але це не принесе ніяких змін у наше життя, ми в підсумку будемо лицемірами, які завжди вчаться, але ніколи не приходять до пізнання істини. І це підводить нас до:

5. Реакція

«Яке рішення я маю прийняти, що я маю робити?» До чого це мене закликає? Хто може назвати класичний біблійний уривок з таким питанням чи такою реакцією чи ситуацією? Так! Апостол Павло. Він бачить світло; воно таке яскраве, що він падає на землю. Він не каже: «Йой, здається у нас проблема». Він говорить: «Господи, що Ти хочеш, щоб я робив?» Думаю, це найбільш класичний приклад у Писанні. Що я маю робити? Знаєте що? Найкращий тренер майже постійно допомагає своїм студентам приймати маленькі рішення. Наприклад, у нас є спеціальний цикл уроків «Передача Божого Слова». З цього матеріалу для проповідників ми дізнаємося, що ви повинні проповідувати одну ідею, щоб усі члени церкви зрозуміли її. Одна ідея, і вони знають, що вони повинні йти додому, і вони повинні робити цю одну річ. І якщо ви робитимете це п'ятдесят разів на рік протягом трьох років, ваша сім'я вас не впізнає. Якщо ви змініте сто п'ятдесят речей у своєму житті, ваші сусіди вас не впізнають. Просто уявіть!

Г. Запитання, підготовані Співдружністю християнської студентської молоді

Співдружність християнської студентської молоді – це організація, яка займається вивченням Біблії, особливо серед студентів. Вони представляють три види запитань для обговорення:

1. Запитання для спостереження

Для прикладу ми використаємо третій розділ Книги Даниїла.

а. **Хто** є дійовими особами цього уривка?

Цар Навуходоносор і троє друзів Даниїла: Шадрах, Мешах і Авед-Неґо.

б. **Що** відбувається?

Друзі Даниїла відмовляються виконати наказ поклонитися золотому боввану.

в. **Коли** це відбувається?

За контекстом це було під час правління царя Навуходоносора, коли Шадрах, Мешах і Авед-Неґо були управителями в провінції Вавилон.

г. **Де** відбуваються ці події?

В долині Дура у Вавилонському краї.

д. **Чому** розгнівався цар Навуходоносор?

е. **Як** відреагували чоловіки?

2. Запитання для _____

а. Визначення:

Що це означає? Наприклад, «ідолопоклонство». Що говорить словник? Що говорить Біблія про це в інших місцях?

б. Відносини та мета

Що спричинило певну дію чи заяву? «Чому ці євреї так сильно не хотіли вклонятися цьому боввану?»

в. Значення та важливість

Чому в печі з'явився четвертий чоловік? Чому це було суттєво?

г. Наслідки та висновки

Чи розуміли ці чоловіки ціну, яку їм потрібно буде заплатити? Що це говорить про їхню віру? Як Бог вшанував цю віру?

д. Актуальність та позиція

Як це пов'язано з цілим? «Як це узгоджується з тим, як Бог вшановує послух у вірі в інших місцях Писання?»

е. Подвійне значення — тоді й тепер

Це трапляється багато разів у пророчих уривках Ісаї, Даниїла, що стосуються його видінь. (Не всі ці теми будуть актуальними для кожного уривку).

є. Стосунки Бога і людини

Що це говорить про стосунки між Богом і людиною? Яке чудове запитання. І ви можете використовувати його багато разів, або його можна змінити. Що це говорить про стосунки людини з Богом?

3. Запитання щодо застосування

Чи поклоняєтеся ви «ідолам» у своєму житті, чи є щось, чим ви готові поступитися? Як ви можете твердо стояти на боці Бога? Наскільки ваша віра відповідає їхній? Чи готові ви зіткнутися з наслідками праведних вчинків? І багато інших запитань можна поставити відповідно до того, що ви хочете підкреслити в цьому або будь-якому іншому уривку.

Отже, у нас щойно були *запитання про спостереження* з Біблії. Потім у нас були *запитання щодо інтерпретації*: «Що це означає?» Далі у нас ідуть *запитання щодо застосування* «Як ми це можемо застосувати?» Що ми можемо з цим зробити? Бути вірним Богові будь-якою ціною. Ви вірні? Ви будете вірні?

III. Варіанти дискусій на групі

Зараз ми перерахуємо кілька різних способів використання дискусій. Дискусійні групи гнучкі і можуть використовуватися з багатьма іншими методами навчання. Наведемо деякі з них:

- Бесіда з сусідом
- Відповідь по колу
- Рольова гра
- Гомінливі групи

A. Бесіда з сусідом

Двоє людей, що сидять поруч, коротко обговорюють питання разом.

Б. Відповідь по колу

Я хотів би почути від усіх: «Що ви думаєте?» «Що ви думаєте?» «Що ви думаєте?» Ви йдете по колу.

В. Рольова гра

Рольова гра – це розіграти ситуацію з реального життя. Іноді цей метод використовується для відпрацювання реальної ситуації, а іноді просто для того, щоб уявити, як ситуація могла відбуватися. Ви всі повинні проводити таку гру, коли проводите уроки «Передача Божого Слова». Вам обов'язково потрібно проводити її, коли ви ведете заняття з «Практичного євангелізму» про те, як використовувати «Чотири духовні закони». У мене був справді цікавий досвід, коли в деяких моїх групах були рольові ігри. Ідея полягає в тому, що одна людина діє як віруюча, а інша – як невіруюча. Коли «віруючий» показує чотири духовні закони «невіруючому», який не знає, де читати, ви своєю ручкою вказуєте і говорите: «Будь ласка, прочитай це» – і показуєте, що він повинен прочитати. Це інструкції. Один із моїх студентів сказав: «Гаразд, а тепер, будь ласка, прочитайте це». І поклав буклет до кишені. Інший студент сказав: «Будь ласка, прочитайте це», – а сам тримав буклет догори дригом. Тож рольова гра може бути дуже цікавою і корисною.

Г. _____ групи

Поділіть групу по четверо чи навіть шестеро людей для проведення так званого «мозкового штурму». Вони придумують якісь ідеї та альтернативи протягом обмеженого періоду часу, а потім дають свою відповідь групі. Це хороший спосіб залучити людей, які все ще бояться більшої групи.

Підсумок

Групова дискусія може бути одним із найбільш стимулюючих способів навчання, якщо лідер знає, що він робить. Лідер повинен знати свою тему і бути готовим слухати, а не виливати свою величезну скарбницю мудрості та досвіду. Ведучи дискусію, не забувайте просте запитання **«Що ще?»**. Я думаю, що це дуже хороше запитання. Це змушує учасників глибше зануритися в тему, а лідера – мовчати. Наприклад, проведіть якийсь експеримент «лідер слухає». Візьміть улюблений уривок Писання, можливо Івана 17, і поставте групі одне ключове запитання. Наприклад, «Чого це навчає нас про характер Бога?», а потім мовчіть, за винятком поодиноких запитань: «Так, що ще?». І трохи пізніше: «Ага, що ще?». І так кілька разів, чотири чи п'ять. Це одне маленьке запитання витягне з Писання істини, які в іншому випадку були б пропущені. Будьте лідером дискусійної групи, який слухає, а не мінілектором!

Благословень вам, любі друзі!

Ми раді запропонувати вам відео-, аудіо- та друковані матеріали, які були створені служінням «Нове життя церквам». Вам надається право після завершення практичного завдання використовувати цю лекцію в роботі з іншими людьми.

Ключ з відповідями

I. А. Готуйте

В. спланувати

Г. 1. зосереджуватися, 8. запам'ятати

Д. 2. конфліктів

II. А. 2. підкреслюють

В. 4. зведення

Г. 2. інтерпретації

III. Г. Гомінливі